

21 בספטמבר 2015

לכבוד

מר יהודה ויינשטיין,

היועץ המשפטי לממשלה

בפקס מס' 02-6467001

- דחוף -

א.נ.,

הנדון: הפעלת אכיפה מוגברת בתחומי הבנייה, התברואה, העסקים וכד' במזרח ירושלים

הריני לפנות אליך בבקשה לפעול למניעת מתן הוראות כלליות בדבר הפעלת אכיפה מוגברת בתחומי הבנייה, התברואה, העסקים, התעבורה וכד' במזרח ירושלים. וכן לפעול למניעת צעדים שיש בהם ענישה קולקטיבית לכלל התושבים הפלסטינים באזור, וזאת כדלקמן:

1. כפי שעולה מפרסומים בכלי התקשורת השונים, ראש הממשלה בנימין נתניהו והשר לביטחון פנים גלעד ארדן אישרו תוכנית שהגישה משטרת ישראל להתמודדות עם האירועים האחרונים בירושלים. מטרת העל של התוכנית היא להגביר בצורה משמעותית את האכיפה במזרח ירושלים, בכל התחומים. אזור מזרח ירושלים חולק לתאים ומפקד כל תא יעבוד בצמוד לגורמי האכיפה במסגרות השונות ויבנה "תיק אכיפה" של התא, שיכלול גם מידע על חריגות בנייה, חובות למס הכנסה וביטוח לאומי, בעיות תברואה, רישוי עסקים ועוד. כשייבנה התיק, ייצאו הרשויות לאכיפת עבירות אלה בהתאם לממצאים בתיק. משטרת התנועה תתגייס גם היא, ותתגבר את כוחותיה במזרח ירושלים. שוטרי התנועה יעמדו ביציאות מהכפרים ובצירי התנועה המרכזיים ויבדקו רישיונות ותקינות של כלי הרכב.

2. תוכנית המשטרה הנ"ל, ובמיוחד האכיפה המוגברת בגין הפרות בנייה, תברואה, עסקים, תעבורה וכד', מהווה, ללא ספק, ענישה קולקטיבית לכלל תושבי מזרח ירושלים הפלסטינים, וזאת בניגוד הן למשפט הישראלי והן למשפט הבינלאומי. תזמון התוכנית מוכיח כי הגברת האכיפה הנ"ל באה בגדר פעולה נקמנית על המתרחש בימים האלה באזור. גם במשטרה מודים שהשיטה הנ"ל משמעותה ענישה קולקטיבית, שמטרתה להגביר את הלחץ על תושבי מזרח ירושלים ולגרום להם לנסות ולמנוע את זריקות האבנים בעצמם.

3. הפעלת אכיפה מוגברת כנ"ל הינה מנוגדת לעקרונות המשפט המנהלי מאחר ובבסיסה מניעים זרים. התוכנית מופעלת אך ורק כלפי התושבים הפלסטינים במזרח ירושלים, דבר שיש בו כדי להבליט את השימוש הבררני על רקע לאום, תוך כדי פגיעה בעקרון השוויון בפני החוק. השימוש באוכלוסייה האזרחית בצורה פסולה שכזאת מוביל למסקנה, כי המניע מאחורי התוכנית הינו הרתעתי ופסול, אשר משתמש בכלל האוכלוסייה האזרחית והכלים אזרחיים על מנת להשיג מטרות פוליטיות. יצוין כבר כאן, כי שיקולי בטחון, שהם כביכול המניע העומד מאחורי ההחלטה

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140

חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>

לפי הצהרות המשטרה, אינם ממין העניין לצורך הפעלת שיקול דעתן של הרשויות המוסמכות לענייני, בניה, רישוי עסקים, מיסוי, תברואה, תעבורה וכד' (בג"ץ 241/60 כרדוש נ' רשם החברות, פ"ד טו 1151, 1162 (1961)).

4. כידוע, רשות מנהלית רשאית להפעיל את הסמכות המוקנית לה רק לשם הגשמת המטרות שלשמן הוענקה לה אותה סמכות. כל חריגה מאותן מטרות ייחשב כמניע פסול שאסור לרשות המנהלית לקחת בחשבון עת הפעלת סמכותה (ראו לעניין זה: בג"ץ 98/54 לזרוביץ נ' המפקח על המזונות, ירושלים, פ"ד י 40, 48 (1956)). הדברים האמורים תקפים אף במקרים שבהם הוראות החוק המסדירה את הסמכות מנוסחת באופן שמכיר בשיקול דעתה הרחב ואף "המוחלט" של הרשות (ראו לעניין זה: בג"ץ 241/60 כרדוש נ' רשם החברות, פ"ד טו 1151, 1162 (1961); בג"ץ 6741/99 יקותיאל נ' שר הפנים, פ"ד נה(3) 673, 682 (2001)).

5. בנוסף, הפעלת האכיפה המוגברת במזרח ירושלים בהנחתה כהוראה על הרשויות המוסמכות, תפגע בעצמאותם של הגופים המוסמכים להחליט לגבי אותם תחומים כדוגמת חריגות בנייה, חובות למס הכנסה וביטוח לאומי ובעיות תברואה. על הגופים המוסמכים לעניינם אלה להפעיל את שיקול דעתם באופן פרטני ותוך כדי שקילת השיקולים הרלוונטיים ולאחר בדיקת התשתית העובדתית המלאה בכל מקרה ומקרה לגופו (ראו לעניין זה: בג"ץ 4140/95 סופרפארם (ישראל) בע"מ נ' מנהל המכס ומע"מ, פ"ד נד(1) 49, 69 (1999)).

6. לבסוף נציין, עובדה ידועה היא כי חלק ניכר מהבניה הלא מוסדרת, מצב התברואה, התשתיות ורישוי העסקים במזרח ירושלים, הנו תוצאה של חסמים ומכשולים אשר הוצבו על ידי הרשויות, על מנת למנוע פיתוח השכונות והכפרים הפלסטיניים ועל מנת לשרת אינטרסים פוליטיים של ישראל ככוח כובש באזור. שכן, מאז 1967 לא ניתנה כל הזדמנות להתאים את אפשרויות הפיתוח את האוכלוסייה הפלסטינית במזרח ירושלים לצרכים האמיתיים שלה. בנסיבות האמורות, הפעלת אכיפה מוגברת בתחומים שהוזכרו לעיל מהווה הוספת חטא על פשע כלפי תושבי מזרח ירושלים הפלסטינים.

לאור האמור לעיל, נבקשכם לפעול למניעת מתן הוראות כלליות בדבר הפעלת אכיפה מוגברת בתחומי הבניה, התברואה, העסקים, התעבורה וכד' וכן לפעול למניעת צעדים שיש בהם ענישה קולקטיבי לכלל התושבים הפלסטינים במזרח ירושלים.

אודה לקבלת התייחסותך בדחיפות.

בכבוד רב,

נדים שחאדה, עו"ד

העתקים:

ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו – בפקס מס' 02-5605000;
מ"מ מפכ"ל המשטרה, מר בנצי סאו - בפקס מס' 02-5428118;
השר לביטחון פנים, מר גלעד ארדן - בפקס מס' 02-5811551.